

نوری بہ شی سنوری

Ketabton.com

امیر لیکوال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ڊالی

گران او قدرمن عبدالقادر مجرم
ته ، چچي د خچلپي ژبي خدمت يې پر
خان فرض گنلي دي .. او تل يې د
ژبي خدمت کړی دی

(اميرليکوال)

دا کتاب د گران ملنگري

باز محمد خود پزئي

په مالي لگښت چاپ شو،

د زړه له تله ورته کور ودانی وایم ، داسي

ځوانان دې تل ښاد او بريالي وي.....

(امير ليکوال)

خپلې خبرې

کرانو او قدرمنو!

له ډېرې مودې نه مې دا خیال وو ،
چې شعري ټولګه چاپ کړم ، خو زه مې
نه شو کولای چې دا کار دي تر سره شي ،
خو د ملګرو په غوښتنه مې په دې شعري
ټولګه (توري به شي ستوري) کې څو
غزلونه او نظمونه را یو ځای کړل او شعري
ټولګه مې چاپ کړه ، هیله لرم چې ستاسو
تنده به پرې ماته شي ، په دې ټولګه کې له
(۱۹۹۵ څخه بیا تر ۲۰۱۴م پوري شاعري)
پخواني او نوي نظمونه او غزلونه را یو
ځای کړل شوي دي ، نوښکاره خبره ده
چې ځیني نظمونه او غزلونه به داسې هم
وي چې ستاسو د ادبي ذوق په ټول به
پوره نه وي ، خو داسې نظمونه او غزلونه به

هم په کې وي چې ستاسو د ذوق مطابق به
وي ، هغه نو بيا په تاسو پوري اړه لري چې
تاسو زماله شاعري سره څومره انصاف
کولای شئ ، که څه کموالی يا زیاتوالی په
کې وي ، بڅښنه به کوی.....

په اوسني وخت کې په کتاب د
سرېزي ليکل دود ختم شوی يا ډېر کم
شوی دی ، د هغه وجه دا هم کېدای شي
، يوشه نوم لرونکي شاعر يو وخت راته ويلي
وو ، که په يو کتاب کې ۲۰ داسي شعرونه
وي چې د لوستونکو توجه ځان ته
راگرځولی شي هغه کتاب هيڅکله نه ناکامه
کېږي ، اوس که د يو شاعر په کتاب درې
سرېزي وليکل شي ، نو په دې سرېزو کې به
هغه ۳ يا ۴ شعرونه هم شامل وي ، په
کومه چې ټولګه ښکلې وي ، نو هغه په
سرېزو کې وليکل شي ، ډېر داسي خلک
شته چې سرېزه ولولي ، له سرېزه څخه د

شاعر شاعري سوچ ، فکر او ٻول ڪتاب ورته
په ڪوته شي ، او هغه مغزن مغزن شعرونه هم
ولولي ، ڪوم چي سرينزه ليڪونڪي له ٻولڪي
خخه د بيلڪي په توڪه راايسٽلي وي ، خيني
لوسٽونڪي سرينزي ولولي نور ڪتاب ويل
پرپردي .

هيله لرم چي تاسو به دغه ٻولڪه ضرور
لولي او هغه شعرونه په ڪي ولٽوي په ڪومه
چي ٻولڪه بنايسته او پسولداره ده .....

مننه

په درنڀت

امير ليڪوال ڪلاسيڪ الله

مننه او کور ودانی

د قدرمن عبدالقادر مجرم، نگران ملنگري مطيع الله تابان،
ملنگري همایون هېواد، نگران واجد تېري، بناغلي علي
محمد سباوون، بناغلي اسدگدون، بناغلي خان زمان
کاکړ، عنايت اولسمل، نقيب افغان، هېواد شپون، محب
محسن، روزي خان کاکړ او اعجاز خان د زړه له تله مننه
او کور ودانی کوم، چې زه يې کتاب چاپولو ته و
هڅولم او هم يې د کتاب د چاپ په چارو کې زيار او
مرسته راسره وکړه او دا رنگه د نصيب خان سنگريار
، امان الله فايق، جمال ناصر جمال، روزي خان
شوق، نسيم مندو خپل، عطا الله، نصيب الله هڅاند
، ډاکټر هرات ناصر، رزاق پښتون، شکور وصال، ديدار
کاکړ، صابر روښان، دوست محمد، رفيق کاکړ، دين الله
رودوال، محمد ايوب الفتی، نعمت پښتير، عطا الرحمان
عطايي، عزيز الله کاکړ، باز محمد خوددیزی، دانش پښتير
، باقي کاکړ، احمد زيب، عصمت اميد، وکیل
کرار، عبدالمتين کاکړ، دروېش کاکړ، محمد اسماعيل

گنڊپور ، مصطفيٰ داوڙ، نويد داوڙ، اقبال جان ، محمد
يونس ، سالم ڪاڙ ، سميع الدين ، احسان پانڙي،
نورالله وطن دوست ، محمد رسول دلپزير، صدام خان
صدام ، سلام ناصر، شهيم ڪاڙ، حبيب الله ڪاڙ ،
عبيد مشال، رحمت دلشاد ، ڊاڪٽر شفيق، اسحاق
ڪارگر، سربازا حڪزي، ظفراقرار، سميع شمشير، عزيز الله
ڪاڙ ، وسيم رضا ڪاڙخيل، ازاد خان ازاد او دهغه ٽولو
خوانانو ملگرو منندوي يم ، چي ماته يي د دي ڪتاب په
هڪله غوره مشوري راکري دي .

په درناوي

امير ليڪوال ڪلاسيڪل الله

مناجات

خدایا! زموږ وړانې کوڅې جوړې کړې
دا پښتګې وېراني کوڅې جوړې کړې
راولې خالق ه د بنادې ورځې
ته یې کړې ودانې کوڅې جوړې کړې
راولې روښانه سهار راولې
هم یې کړې روښانې کوڅې جوړې کړې
دغې توري شپې لره سبا راکړه
دې خفه اولس لره خندا راکړه
زېږې د الفت او خوشحالی راکړه
مینه راکړه ژوند راکړه بقا راکړه
روغ مې کړه په خپل قدرت رنځور وجود
موږه رنځورانو ته دوا راکړه

8

و موخندوه دغه خفه زړونه
ته مي کره په عشق کې مستانه زړونه
وښيه د ښو سبق راوښيه
هم مي کره په مينه اموخته زړونه
ستري يو له تورو تورو شپو څخه
ښکلي کره ژوندي کره زمور مړه زړونه

مور خود سپرلي ښکلا ونه لیده
مور خود دلته هيڅ رڼا ونه لیده
دلته خو ظلمونه تکليفونه دي
مور دلته له چا وفا ونه لیده
واړه فریادونه فریادونه دي
مور دلته خوږه مسکا ونه لیده

موږ وړانوو خپلې ښايسته كوڅې
موږ كرلې نا ښادي خپلې ښه كوڅې
موږ خپله تباه كرل ښايسته كلي
موږ كرلې په وينو آلوده كوڅې
موږ د خپلو وروڼو مپندي بوري كرې
موږ په خپله كرلې هدېره كوڅې
دا توري تيارې خو سباؤن غواړي
دا مړه وجودونه خو ژوندون غواړي
شوق غواړي ځواني غواړي مستي غواړي
كور غواړي سيالي غواړي سمون غواړي
دوى هم له هر چا سره دوستي غواړي
حق غواړي حساب غواړي تړون غواړي

ته د آزادي زېري پر موږ وکړه
ته د خپلواکۍ زېري پر موږ وکړه
راکړه ته له خپل سهاره روڼه ورځ
ته خود سيالي زېري پر موږ وکړه
ته زموږ ژوندون ته نوي رنگ راکړه
ته دنېکمرغۍ زېري پر موږ وکړه
روغ مو کړې تازه مو کړې رحمانه ته
ډېر يې مهربانه ، مهربانه ته
هغه کړې راپېښه چې کې خبروي
هره لاره موږ ته کړې روښانه ته
خدایا ! ستا دربار کې ليکوال خواست کوي
هره سخته کړې راته آسانه ته

.....
19/10/1998

-

نعت

له خپله ځانه ناخبر يم بهي حده ورک يم
رهنمايي مې وکړه گرانه محمده ورک يم
په کومه لاره شم روان دلته بلا لاري دي
کومه منزل ته درومي کومه ده بلده ورک يم
ياغي اروا يم په کوم يوه کالبوت ننوژم
هغه له ما څخه او زه له خپل جسده ورک يم
په تورو شپوکې مې مزل دی سترگې ديد نه کوي
دومره ويرېرمه چې وانه وړم په بده ورک يم

په تا نازېرمه له تا نه بغير هيڅ نه يم زه
ستا شفاعت ستا قرابت غواړم احمده ورک يم

-

اوس که مجبوره یمه ، ستا د بدو زور نه لرم
داسې هم نه ده ، چې ارزښت نه لرم، پور نه لرم
ډېر ارمانونه مې د زړه په هدیره کې ښخ کړل
اوس امېدونه د ژوندون په نړۍ نور نه لرم
غربت و داسې انتها ته رسولی یم اوس
که ضرورت مې شي پنځه روپۍ پر کور نه لرم
وطن مې وران کړ کوم یو ظلم دی چې ومې نه کړ
بیا هم دعوه لرم چې داغ پر لمن تور نه لرم
لاپې وهم چې ما ډیلی او اصفهان نیولی
که رښتیا ووايم اوس هم زور د لاهور نه لرم
لیکواله ! خود به په کې ژوند د مسافر تپروم
په داسې کلي کې چې کور نه لرم گور نه لرم

.....
02/04/2010

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

بڻه دبدبه مڀي وه دانن چڀي بي اثره شومه
لڪه چڀي زه د نظريازول ه نظره شومه

په چا مڀي ناز کاوه په چا چڀي به مڀي فخر کاوه
ډپر نا اميده او محرومه بي له دره شومه

فنڪار سږي يمه په هر هنر او فن پوهېږم
په شته هنر کڀي په دڀي بڻار کي بي هنره شومه

ځيني ملگرو په چل ول کي مبتلا کړم داسي
چڀي چا ته خپل ومه هغوي ته بي باوره شومه

ما ويل مينه قرياني غواږي هغه وويل
هم دغه مينه ده چي خلاص په کڀي له سره شومه

رخصتېدم چي له يارانو ډپر مي وژړلو
ليکواله زه چڀي را روان له پېښوره شومه

12/01/2007 حيات اباد پېښور

په پای کې هم رقیب ولاړ دی هم په سر کې رقیب
څه لوبې وکړې د جانان په ویجاړ در کې رقیب

غوټۍ یې وشلولې پانې یې زرې زرې کړې
لاس اچولی دی په داسې شور او شر کې رقیب

د خپلې مینې پټ رازونه ترېنه پټ کړم څنگه؟
د ننه کور کې راته ناست دی هم په ور کې رقیب

کومه بدله را څخه اخلي په دې نښه پوهېږم
چې سوځوي مې په ژوندون په دې محشر کې رقیب

سپینې کوټرې نه په کوزه نه په بره پرېږدي
تېر لکه باز دی په دې خپل وحشي نظر کې رقیب

په هدیره یې رابدله کړه ودانه مېنه
دی اخته شوی دی د شر په بد اشر کې رقیب

اسمانه بنه شو، چي رسوا شو هر چا و پېژنده
نن دي را و شرماؤه تا په کوز او بر کي رقيب

نن يې حال دا دی چي و ځگ ته هم لاسونه وهي
نن لاهو شوی دی په داسي سمندر کي رقيب

ليکواله! دومره بد يې و کړل چي ثاني يې نشته
لکه چي نه لري زړگي په خپل ځيگر کي رقيب

05/01/2002

که د خدمت او د بقاله کاره وباسم خان
داسې به زه هم د هر چاله کاره وباسم خان

څه کاميابي به لاس ته رانه وړو، که داسې وکړو
چې ته زما او زه داستاله کاره وباسم خان

چې مې د قام په گټه نه وي، نه د دين، نه دنيا
نو ولې هسې خامخاله کاره وباسم خان

زما بچی به مې سبا فرمان ته غاړه نه ږدي
زرگيه نن که د باباله کاره وباسم خان

لږ مجبوري لرم جانانه بې همته نه يم
په بې وسې کې نن سبا له کاره وباسم خان

ليکواله! دا وارې بڅښنه کوه، ؤ مې بڅښه
بيا سزاوار يم که بيا له کاره وباسم خان

که د اغیارو د سجدونه خپل تندی وساتي
هغه سړی به خدای تر هر چا گړندی وساتي

د زړه په وینو به یو شو شعرونه داسې لیکم
له مرگه پس چې مې په خلکو کې ژوندی وساتي

چې یې په هر چا باندې وښکاري نو غاږي ورته
زورور خلک لکه سپی داسې سړی وساتي

چې یې باورنه وي په خپل قسمت او خپلو متو
داسې وگړي په گوتمیو کې غمی وساتي

چې د لیکوال په خلاف یار هم د اغیار په خوله شي
په داسې وخت کې به روغ څنگه خپل زړگی وساتي

19/07/2011

دا مې يقين دى روغ رمت او سلامت به راځي
ځان به په خپله ملامت كړي ملامت به راځي
ما به پخلا كړي ننوا تې به مې كور ته راشي
ورسره مله يو څو ملگري د مالت به راځي
خپردى كه اوس يې د بښمنان بده روزنه كوي
يو وخت به پوه شي په دې لاره په عزت به راځي
زموږ خبرو ته به خامخا د پاى ټكى ږدي
زموږ جونگړو له قاصد د حكومت به راځي
په دې د بښتونو كې به بيا سپرلى گلان وسپري
په دې وطن كې بښكلاگانې، د جنت به راځي
بيا به د گران عبيدالله مستې سندرې اوري
د كندهار د ښار شوقيانو كې الفت به راځي
دغه خواږه خواږه بېټونه او رنگين نظمونه
ليكواله! ستا په شاعري كې برکت به راځي

28/06/2009

توري به شي ستوري ***** امير ليكوال

امن و اوسئل په کار دي

گرانه په کلي کې دې حال څنگه دی؟

د رقيبانو جوړ جنجال څنگه دی؟

سپين پيري اوس سره کښېني او که نه؟

خپلې شملې نېغې ساتي او که نه؟

زلمي ملي اتې کوي او که نه؟

څنې و ډول ته تاووي او که نه؟

پېغلې گودر لره راځي او که نه؟

منگي په لپو ډ کوي او که نه؟

لاسونه سره تمبل وهي او که نه؟

زړونو کې مينه پاڅوي او که نه؟

بنگري په لېچو شرنگوي او که نه؟

هيلي او بولره راځي او که نه؟

سپيني کوترې په سپل ځي او که نه؟

ځوانان محفل تازه کوي او که نه؟

مطرب تارونه رغوي او که نه؟

شهباز په گوتو نخوي او که نه؟

ما اورېدلي دي چې اوس په كلي
توره بلا او سپين بامار گډه شوی

نفرت نفرت دی بربادي جوړه ده
غم او ماتم دي ببار په ببار گډه شوی

پر هر هنر اوس پابندي ده هلته
ورکه د هر چا خوشحالي ده هلته

تر ټوپک لاندې زندگي ده هلته
هر څه لوټ شوي بربادي ده هلته

د ډېرو پښې په زولنو ترلي
لاس د فنکار په ځنځيرو ترلي

د مطرب گوتونه شهبازورک دی
د محمود سترگونه ايازوک دی

حقيقت ورک دی هم مجاز ورک دی
په دې کوڅو کې ريغ د سازورک دی

بغد منگي ورک دی، تپه ورکه ده
هرچانه خپله ترانه ورکه ده

اوس د بارودو تور دودونه گرځي
ډېرو پرېدونکي اوازونه گرځي

څوک دي چې مور بربادوي لگيادي
مور په اورو نو گډوي لگيادي

زموږ د قام په بربادي لگيادي
تا قتلوي ما قتلوي لگيادي

په داسې وخت کې گرانه سوچ په کار دی
دښمن مو څوک دی ځوانه سوچ په کار دی

کلي کي امن راوستل په کار دي
کلي کي هر څوک پوهول په کار دي

د بنامارانومخ نيول په کار دي
د مشرانو يو کيدل په کار دي

لويه ملي جرگه کول په کار دي
مينه او امن راوستل په کار دي

يادونه: دغه نظم مې په کال ۲۰۰۷ کې په حیات اباد پېښور کې ليکلې وو، او
په مياشتنۍ ليکوال مجله پېښور کې د فبروري د مياشتې ۲۰۰۸ گڼه کې خپور
شوی هم وو.

زه چي دومره كمه شاعري كوم
بيا نو منظمه شاعري كوم
شا و خوا حالاتو ته به گورمه
دوى سره به سمه شاعري كوم
اوبنكي د هرچاسترگوکي ووينم
کله چي له غمه شاعري كوم
خلک په آسانه پوهول غواړم
ځکه خو رقمه شاعري كوم
خيال په کي دبحر او رموز ساتم
تل داسي محکمه شاعري كوم
زه ليکوال بسپگنډه د ولس غواړم
زه په دغه تمه شاعري كوم

18/09/2010

سره پېوند به مو خپل سر او بدن وي او که نه؟
زمورډ خوارنو په نصیب به کفن وي او که نه؟

دلته خو تا وینم همپش چې په غصه غصه یې
ووایه جنگه! چې اخر به امن وي او که نه؟

خومره بې ځایه قریانی زمورډ خپلوانو ورکړې
له غمه لرې به زمورډ گران وطن وي او که نه؟

هیڅ نه پوهیږم چې سپرلي کوم خوا ته کډه وکړه
په دې دښتونو کې به بیا شین چمن وي او که نه؟

لیکواله اوس خولا پوهان او ادیبان په کې شته
سبا به دلته څوک ملگري دفن وي او که نه؟

28/11/199

هيڏوڪ خبر نه شو ، رازون نه پت شول
فائلونه بند شولو ، ڪپسون نه پت شول

په ددي تور مخي او بد بخته وخت ڪي
روپان فکرونه ، خراغون نه پت شول

نه چا تپوس وڪر ، نه ڏوڪ خبر شول
بي له تصديقه ڊپر لاشون نه پت شول

وخت مي ديار جبين ڪرو داسي گونجي
چي بي شينڪي شينڪي خالون نه پت شول

د خپلواڪي پڪي خبري چي وي
د هغو خلو ڪتابون نه پت شول

ليڪواله ! چپرته به يي اوس لتوم
چي پسي تلمه هغه پلون نه پت شول

16/11/2011

خاونده بيا کړې څنگ په څنگ ملگري
دا غېرتي د نام و ننگ ملگري
موږ د خوشال د نظريې خلک يو
دوی دي له وخته د اورنگ ملگري
د هر غماز مقابله به کوو
څو به په وړاندې د غور څنگ ملگري
بنکلي يې غواړو په کردار هر کله
نه يو د چا د بنکلي رنگ ملگري
امن ته هيڅوک هم نظر نه کوي
دلته ډېر خلک دي د جنگ ملگري
ليکواله ! اوس د جنگ انداز بدل دی
پوه کړه په علم او فرهنگ ملگري

20/08/1998

اوس به محفل بدلوم، يار بدلوم، خان بدلوم
داسې وخت راغی خامخا به خپل زبان بدلوم

سپينه خبره به د سپين او تور تر مخ نه كوم
دا هم هنر دی چې له وخت سره بيان بدلوم

چې تر منزله مي مزل وي بې خطره ځکه
په يو او بل شکل کې اوسمه کاروان بدلوم

بې وفا نه يم خود وخت د مجبوري له لاسه
خپل فرشته جانان يوڅه وخت په شيطان بدلوم

ليکواله اوس گاونډيان هم د بلاگانو مله دي
ځکه خپل خوږ کلی پرېږدمه خپل مکان بدلوم

اوس بيٺي مورڙي پڙنو چي زين د چا دي آس د چا دي
توره د چا ده او د توري شات ته لاس د چا دي

دغه زمورڙي د کلي پير خو دومره نه پوهيده
اوس پسي گرڇم چي له ده سره تماس د چا دي

دا چي زمورڙي په کورا او کلي کي ورائي جوڙوي
دي ترهگر سره پاسپورٽ د چا دي پاس د چا دي

وخت به د هر څه نه پرده لري کري بيا بيٺي گوره
چي حزب الله د چا ملگري دي حماس د چا دي

الله خبر دي، چي بيا کومه منصوبه جوڙوي
ليکواله ! بيا په پوري کلي کي اجلاس د چا دي

02/07/2006

په خپل لاس و ځان ته خپله اجل جوړه کړي
څوک چې ځان له بې بنیاده محل جوړه کړي

زه چې یو دښمن له منځه څخه یوسم
دوی زما بریادولو ته بل جوړه کړي

ما وژل غواړي او مال له کلي باسي
هره ورځ تور غمازان داسې چل جوړه کړي

چې مدام په سرو اورو نو کې سوځېږي
څوک به هغه سوځېدلی کابل جوړه کړي

د لیکوال وړانه دنیا به شي ودانه
که ایمان له ځان سره کړي عمل جوړه کړي

12/11/200

0

ژرگيه رڼا بښه ده خيال دې خام مه جوړوه
له سپين روښان سهاره تور ماښام مه جوړوه

زه تل ژوندي ژوندي يم، ما مرگ وژلی نه شي
زما و مرگ ته هسې د چل دام مه جوړوه

چې بار زغملی نه شي بنيادونه وي کچه
د داسې ديوالونو پر سر بام مه جوړوه

چي ستا خبرې نه مني، تا په کابوولي
د داسې مقتديانو خان امام مه جوړوه

آينه که يې روښانه وي، خدای په کې ليدی شي
گردونه د نفرت زړه کې مدام مه جوړوه

ليکواله بخښل بښه وي، بدل مه اخله هر کله
قاتل ته چل د مرگ د انتقام مه جوړوه

12/01/1996

د مستو هیلو ارزوگانو سلسله ختمه شوه
یو بل پړاؤ د ژوندون تېر شو، تماشه ختمه شوه

په ژرغونې ریغ یې وویل په مخه دې ښه
نور مو ترمنځ د محبت هره رشته ختمه شوه

نغمه خاموشه، سندرغاړي خوله گنده لي ناست دي
سندره ورکه شوه په کلي کې تپه ختمه شوه

څه خپل یادونه دې له ځانه سره یوسه بس کړه
اوس دې زما په زړه اختیار ختم، قبضه ختمه شوه

شوگیر وهلی یې چې خلک در خبر نه شي نور
پاڅه لالیه سحرگاه ده توره شپه ختمه شوه

لیکواله! نن چې رقیب تا ته ننواتی راځي
دا هم دوکه ده داسې نه ده چې لانجه ختمه شوه

19/01/2007

ستاد راتلو په ارادو پرېوتم
د گل په تمه پر اغزو پرېوتم
نازکې ښکل مې کړې په داسې چل کې
غبار شوم ستا پر انگو پرېوتم
مرگ ته دې ورکړمه خبر دې نه کړم
ژوندونه نن دې له اوږو پرېوتم
بس بې اختياره شومه ونرېدم
لکه پتنګ پر سرو لمبو پرېوتم
پر مخکۀ ولوېدم ټوټې ټوټې شوم
چې کله ستاله مړوندو پرېوتم
ليکواله ورک شوم د جانان له سترگو
چې زه يې کله له ښو پرېوتم

0

چې لوبې د سرونو کړي اکثر نه پاته کېږي
که تاج وي که بې تاجه داسې سر نه پاته کېږي

چې خلک يې خبر وي په هر چل او دام پوهېږي
په دارنگه بازار کې جادوگر نه پاته کېږي

د بل د کلاور که څوک په کانو باندې ولي
د هغه چاهم خپل د کلاور نه پاته کېږي

که هر څومره زاری ورته کومه ده مشکله
هغه هم خامخا ځي مازیگر، نه پاته کېږي

چې عقل ورسره نه وي مدام دارنگه خلک
هر څو که زورور وي، زورور نه پاته کېږي

ليکواله په يوه خوله کې لري، چې څوک دوه ژبې
د هغه چا په خوله دچا باور نه پاته کېږي

لکه غمجن چې په موسکا باندي خپل غم پتوي
داسي مې يار په خپل مروند د سترگو نم پتوي

مفاد پرست له مجبوري د ولس گټه اخلي
د ضرورت په وخت په خونو کې غنم پتوي

نه پرې پوهېږم کوم مسلک دا اجازت ورکوي
و جوماتونو ښوونځيو ته چې بم پتوي

ناقصه مال په لويه بيه په چل ول خرڅوي
سوداگران خلک عېبونه په قسم پتوي

نن له ليکواله سره داسې سپکې سپکې کېږي
څوک يې هنر قتلوي څوک ترېنه قلم پتوي

۵/۴/۲۰۱۰

0

U

بي وخته قيامت

لا شپېلی کې په دوه ځلې
اسرافیل پوکلي نه دي
لا ژوندي دي وجودونه
ترې اروا وتلي نه دي

لا د دې نړۍ وگړو
قيامت ليدلی نه دی
لا اسمان کې ستوري برېښي
له غرب لمر ختلی نه دی

لا د ژوند له روغه تنه
ژوندي سا وتلي نه ده
لا خزان د قيامتونو
دا نړۍ څپرلې نه ده

0

لا سهار کي هيچا کله
توري شپي ليدلي نه دي
لا دجال د چل په دام کي
انسانان بند کړي نه دي

خو په موږ باندې قيامت دی
ټول ودان کلي مو وړان شو
د اورونو په لمبو کي
هر گلشن وسو خزان شو

دا بي وخته قيامتونه
پر موږ راغلل خو خو واره
کړاوونو، لوږي، تندي
له ژوندونه کړو بېزاره

0

نه شپلي د اسرافيل ده
نه د جال را پاڅېدلي
نه توبه ده بنده شوې
نه له غريه لمر ختلي

ټول جهان کې خوشحالي ده
ټول جهان باندي اختر دی
په موږ سره اورونه اوري
او په موږ باندي محشر دی

څه بي وخته زموږ پر کلي
طوفان راغي قيامت راغي
د عزت له ودان کوره
عزت لاره ، ذلت راغي

خو په هر يوه قيامت کې
انسانان بې شمېره مړه شول
نه يې قبر، نه نېټان شته
چې څوک څه شواو څوک څه شول؟

دا بې نخښې ، بې نېټانه
دا بې وخته قيامتونه
زموږ ژوند يې را تياره کړ
ټول يې مړه کړل څراغونه

18/10/1998 کوټه

شه مې ورتنه وويل په زړه خبره نه راځي
ولې مرور شو او په شه خبره نه راځي

سوچ کې ورتنه زه ډېرې گيلې او مانې وکړمه
مخامخ چې ورشم نو پر خوله خبره نه راځي

هرځای کې کيسې به يې د امن خوشحالي کېدې
ياره اوس له هغه ښاره ښه خبره نه راځي

تل يې ويل روح او زړه مې دواړه در بڅنلي دي
هغه بې وفا اوس پر هغه خبره نه راځي

خلک خو لیکواله محبت کې خپل سر هم ورکړي
ستا بد بخته يار خو بس په نه خبره نه راځي

۰۱/۰۹/۲۰۱۱

0

نه خيژي په ژوند کي د سړي ارمان
هر څو که پوره شي، بيا هم وي ارمان
گوره چې يې جوړ کړلو جنت ځان ته
ونه ليد شداد ، وخور مرگي ارمان
ډېر مې له خزان سره وخت تېر کړلو
زړه کې مې هر وخت وي د سپرلي ارمان
صبر شه مرگيه چې ژر را نه شي
لامې پوره نه دی په ځواني ارمان
گل ځواني دې خاورې مه شه گل ياره
و دې خپژي ستا په زندگي ارمان
څه چې کېږي ، و دي شي پروا نشته
هسي دې لیکواله ژپوي ارمان

06/06/2006

0

چې ټيټ شوي وي له حد او له معياره
له هغوی سره هيڅوک نه ځي پر لاره
په سپرلي کې د خزان سپيره موسمه
يار دې مانه، زه دې لري کړم له ياره
چې په بيه او سودا بڼه پوهېدلو
هغه خلک خلکو وايستل له بڼاره
په اختر کې هم ماتم او غلبې وي
جنازې وځي له کلي او دياره
ستاله لاسه ناوې کونډې ، مېندې بورې
رنگ دې ورک شه ، توره جنگه گناهگار
زه په خپل گريوان کې خپله خيره وينم
ناصران دې راته نه نيسي هينداره
په سندرومي ، زخمي زړگي تکور کړه
اې ليکواله يو وار راشه خدای د پاره

0

مانبام لا روغ وي خوشي ناگهانه مات په شپه کې
زماله زړه سره مدام کېږي واردات په شپه کې

راشه غمونه رانه لرې کړه، د خدای د پاره
يو ځلي بيا را سره وکړه ملاقات په شپه کې

فکر ته راغلو خو شعرونه خوبل نه دی څراغ
چيرته قلم به لټوم چيرته دوات په شپه کې

په ورځ مي ستړي انسانان زړه ته وسواس اچوي
دغسې چل را سره بيا کوي جنات په شپه کې

که دې ژړلي دي هم تا په کې خندلي هم دي
دا به منې ليکواله دا وي کرامات په شپه کې

۰۶/۰۷/۲۰۱۲

0

ماد ایمان په اوبو وللي مینه
ماله هر چا سره پاللي مینه

ماد دوستی لاسونه دوی ته ورکړل
وه د دوی زړونو کې ناولي مینه

په هر حالت کې به زه تايادوم
زما په زړه کې ستا سپېڅلي مینه

د انسانانو کړو او وړو ته گوره
چا وي ساتلي چا شړلي مینه

دوی د نفرت نفرت تخمونه کړي
دوی د وحشت په تیغ رېبلي مینه

بل ته زړه نه ورکوي مانه بغیر
لیکواله امایې ازمويلي مینه

0

ترخوبه دهغه بد رواج وي دلته
ترخوبه داد ټوپک راج وي دلته

چې د ولس په ژبه نه پوهېږي
هم دهغه په سرب ته تاج وي دلته

د امن نوم به تش په خوله يادوو
بيا به هم جنگ د جنگ علاج وي دلته

څوک چې د مينې په طلب پسې وي
هغه سړی خوبه تاراج وي دلته

ليکواله ! څوک شته چې مې وځنډوي ؟
که به مې تل خراب مزاج وي دلته

۱۲/۵/۲۰۱۴ کلاسیف الله

چې مې زړگي رغېږي کال به تېر شي
دغه دوران ستا د جمال به تېر شي

سپرلی به راشي بيا به سيل کوو
بلا دې واخلم پشکال به تېر شي

عیسی به راشي د انصاف مېدان ته
دغه ظلمونه د دجال به تېر شي

تل به هم نه وي دا ويرجن وختونه
لږ صبر وکړه دغه حال به تېر شي

شي به نيمگري ارمانونه پاتې
ناکامه عمر پر لیکوال به تېر شي

۲۹/۱۲/۲۰۱۳ کلاسیف الله

0

خېر دى كه را مات دې كړو و زر خلك خبرنه دي
اوس يې كړه ټكور تريوره زر خلك خبرنه دي

غږد دروازي د ځنځير وپېژنه راغلمه
زر كوه را خلاص كړه د كورور خلك خبرنه دي

راشه په خپل منځ كې روغه وكړو، درېم څه كوو
لازما اوستا په دغه شر خلك خبرنه دي

اوس خوديوالونه هم غوږونه لري، چا وې چې؟
ستا د كور په حال باندي بهر خلك خبرنه دي

دا چې يې تر تا نظر هر كله اړولى دى
دا خو دې ليكواله په هنر خلك خبرنه دي

14/02/2014

0

-

وي چي ازاد ته يوه عام خبره
هغسې نه وي د غلام خبره

هغه يې هر کله تايد کوي، چي
کېږي زما د انتقام خبره

چي په کې گټه وي زما د ولس
کوم به دا رنگه مدام خبره

تل د هغه مټا ملگري يم
چي پر ممبر کوي د قام خبره

ليکواله زه چي يې اغاز کوم، دوی
وي رسولي تر انجام خبره

۰۳/۰۳/۲۰۱۳

○

-

که هرڅه اوږد شي که هر څومره جنگ دوام ولري
قسم په خدای دی که دا ستا ارمان انجام ولري
عجيبه نه ده محبت کې داسې کيږي مدام
سپين پوستی یار که څوک ملگری سیاه قام ولري
هغه سړی به په ژوند کله هم ناکامه نه شي
چې ملا ترلي په خپل ځان پسې د قام ولري
چې په دیدن باندي يې ماته کړم د عمر تنده
دغه سپوږمۍ دې تر سهاره خدای پر بام ولري
د هر دښمن سترگې به سوځي بد به نه ورگوري
که مشرانو ته خپل خلک احترام ولري
ليکوال ته دومره روزي ورکړې پاکه ربه چې بس
وچا ته اړ نه وي، مړۍ سهار، ماښام ولري

۱۲/۰۸/۲۰۱۳ کويه

○

-

یوازې نه کېږي ژوندون په کې مل هم په کار دی
چې ترمنزله پورې تگ وي ، منزل هم په کار دی

اوس و کردار ته خلک گوري او گفتار نه مني
له نصیحته سره دلته عمل هم په کار دی

منم چې ښه وي سادگي ، پاکې ساده خبرې
خوله حالاتو سره څه نا څه چل هم په کار دی

ښه وي چې وشي هر یو کار په سوچ او فکر سره
خو توکل په دغه هکله کول هم په کار دی

و ښه ژوندون ته که په زړه کې نیکی هیلې لرو
لیکواله مور ته یو لار ښود او اتل هم په کار دی

02/03/2014

○

—
—

له ډېرې ويړې يې ساتمه پټ په خول کې ژوندون
گرانه کومه زه په دا رنگه ماحول کې ژوندون
چي ارمانونه مې پوره شي هم تر هغه وخته
زه درنه غواړمه خاوند په کچکول کې ژوندون
چې د وحشي لېوۀ له دارو يې خوندي وساتم
ماله مودونه خوندي کړی دی په شپول کې ژوندون
کله يوه پله درنه شي کله بله پله
ډېر مې تللی دی له مرگ سره په تول کې ژوندون
سپرلی به راشي زرغونې به کړې دا مړاوې لښتې
بيا به پېدا شي په رامبېل، چامبېل، غاتول کې ژوندون
يوازې ته نه يې چې ژاړې فريادونه کوي
ليکواله زه هم تېرومه په تاتمول کې ژوندون

19/11/2012

خامخا به اوس بدلپري دا حالات
نه به وي زمما هم د پخوا حالات

څو ک مبارزه کوي بدلون غواړي
څو ک بدلول غواړي په دعا حالات

مه راځه يو څه موده لاهه راځه
سم نه دي د کلي نن سبا حالات

هيڅ اندازه نه شم لگولي چې
دومره غمزده کړل دلته چا حالات

تېر به شي لیکواله هيله منيمه
نه به وي بد مرغه تل زما حالات

۱۰/۰۲/۲۰۱۲

گوره و کردار ته په قولونو باور مه کوه
تل د بي وفا په قسمونو باور مه کوه

وگوره اغزي دې پورې اورې تر زړه ووتل
ما درته ويل چې په گلونو باور مه کوه

نيمه شپه د يو او نيمه شپه وي د بل غاړه کې
ورک دې شي په داسې مړوندونو باور مه کوه

خومره چې ظاهره دي باطن کې دومره چيرته دي
اې ساده د بنکلو په رنگونو باور مه کوه

هر خومره که سخت وي خو بنياد چې کله نه لري
هيڅ کله په داسې دېوالونو باور مه کوه

هر څه که دې زړه غواړي ليکواله هغه څه کوه
پرېږده د هر چا په تهمتونو باور مه کوه

۱۲/۰۴/۲۰۰۴

اوس د هر څه نه ځان رانغاړي تښتي
ټولې کوڅې يې شوې ويجاړي تښتي

د ظالمانو له وحشته څخه
هر څوک په چيغو چيغو ژاړي تښتي

دا جنگ ځپلي به اوس چيرته درومي
دغه له چانه مدد غواړي تښتي

په محلونو هم اورونه بل دي
د هر چا خوله کې وچې لاړي تښتي

هيڅوک محفوظه په کې پاتې نه شول
هنرمندان او سندرغاړي تښتي

۱۷/۰۵/۲۰۰۷ پېښور

0

چې زما اوښکې خڅېدلې او تا ونه ژړل
زما سلگۍ دې اورېدلې او تا ونه ژړل

اوس چې په تا راغلو هغه وخت به درياد شي ضرور
چې زموږ کډې بارېدلې او تا ونه ژړل

زه چې په وير باندې اخته ومه تا هيڅ ونکړل
گرانه لاليه ما ليدلې او تا ونه ژړل

افسوس په دې کوم په غم زما شريک نه شولې
درقيب خوا کې نڅيدلې او تا ونه ژړل

ليکواله ! يا خوپه زړه سخت يې او يا راز دى په کې
کله چې ما نه بېلېدلې او تا ونه ژړل

۰۴/۰۵/۲۰۰۹ کلا سيف الله

0

په ربابونو پابندي ده په تمبل پابندي
څوک دې نه وايي ترنم کې په غزل پابندي
څاروان به اوس داوښ له غاړې جرسونه باسي
په شرنگا شرنگ هم لگېدلې ده دا حل پابندي
اظهار د مینې به کولی نه شو خپل دلبر ته
تر څو به دلته وي هم داسې مسلسل پابندي
دلته خو هر سړی یو بل ته سپکې سپورې وايي
لا خو تر اوسه پورې نشته پرېښکښل پابندي
ځکه له هر چا څخه پټې په توره شپه کې درځم
ستاسو کوڅه کې ده په مارنگه پاگل پابندي
د خپلو خلکو حمایت پرېږده لیکواله گنې
ستا په قلم به ولگېږي دلته تل پابندي

01/09/2008

ورگه شوي نغمه ...

دا د تارونو ريږدېدلې ژبه
د زرکي خوښ خواږه خواږه غږونه

د دې تارونو له ږغونو سره
چې به شول پورته مېرني ږغونه
زړونو سينو کې به ټوپونه وهل
چې به په هې شول غرخني ږغونه

*****

چې له تارو به زمزمه پورته شوه
ورسره سمه به نارو پورته شوه
چې خټکه سازو، هم لنډې داسې وې
د هر چا زړه کې به جذبې پورته شوه

0

خوانان به وړاندې شول محفل به تود شو
چا به مېرونه او غازيان ستايلو
ډېر به خوشحاله شو سپين ږيري له دوى
چې چا به خپل خپل مشران ستايلو

*****

په دې خوانانو کې به داسې هم و
چې به يې خال او يا پېزوان ستايلو
چا به د مينې صفتونه کول
چا به کې ورين مخ د جانان ستايلو

*****

دغه يوازې عجيبه نغمه وه
چې بې له ډوله او بې تاله به وه
خوپه سړي به ډېره بڼه لکېده
ډکه له خوند او له کماله به وه

0

نغمي به سم ورسره چيغه کرله
چي به شول پورته فریادي رغونه
له هره تاره به ژا وتله
چي به په ویر شول ارمانی رغونه

*****

د چيغکبانې لاس به ورپر دېده
چي سندرغاړي به لنډی ويلې
له غبرکو سترگو به يې اوبکې راغلي
چي يې غمجنې کاکړی ويلې

*****

دومره اثر به په تارونو کې و
چي ورسره به اورېدونکو ژړل
رپر دېدل زړونه د تارونو په شان
محفل کې ټول کېدونکو ژړل

خو ډېر افسوس چې نن هم هغه نغمه
زمور په خيال د اورېدلو نه ده
مور د پردیو ترانې خوشوو
لنډۍ تپه مود ويلو نه ده

د اپرېل دويمه ۲۰۰۲ حيات اباد پېښور

خو ډېر افسوس چې نن هم هغه نغمه
زمور په خيال د اورېدلو نه ده
مور د پردیو ترانې خوشوو
لنډۍ تپه مود ويلو نه ده

د اپرېل دويمه ۲۰۰۲ حيات اباد پېښور

0

واک د خپل وجود په سلطنت راځي
کلکه اراده او ټينگ همت راځي
ومي باسه زړه نه د شيطان وجود
بشکلي مقدسه شرافت راځي
مينه دې وي شوق دې وي مستي خوهم
دې سره احساس د بشکلي نيت راځي
وي چې د غريب ولس په غم خفه
دارنگه لارښود د قيادت راځي
سم چې کړم بې لارې ټول په لار د ژوند
داسې دبده او کرامت راځي
وي چې د جنت په شان د امن ژوند
ما ليکوال ته دلته هم جنت راځي

د تيارې د كلي خلك روي سهار په كاپو ولي
مړه كوي بل خراغونه هر سنگار په كاپو ولي

دوى زما خوشال محفل ته تور غمونه راوړي راشي
هم دلبر په كاپو ولي هم دلدار په كاپو ولي

ورانوي ودانه زړونه، نړوي د ژوندون حلي
گل بدن په كاپو ولي، گلنگار په كاپو ولي

زمورې هرې كاميابې ته د نفرت په نظر گوري
زمورې فن په كاپو ولي هم فنكار په كاپو ولي

له خدمت نه به وانخلم زه ليكوال ستري لاسونه
كه مې سر په كاپو ولي، كه مې لار په كاپو ولي

22/06/1999

0

په وینو سره شوه د بنایست او د گلانو محکمه
نن په ولکه کې ده د تورو بلاگانو محکمه

ور سره مله دي زورور ځکه بې وسه یمه
څنگه ازاده کړمه زه له غاصبانو محکمه

نن د ډالرو قدر کېږي خپلوان نه کوي څوک
ده قیمتي تر مور و پلار، هم تر بچیانو محکمه

تاسو افضله مخلوقات یاست، تاسو عقل لرئ
بیا ولې نه ژغورئ له ظلمه، انسانانو محکمه؟

په شریعت کې څنگه حکم دی د چا کېدی شي
بخښنه غواړمه د چا ده، ملایانو محکمه؟

لیکوال د شرعې د انصاف هم د قانون له لارې
بیرته گټمه زه د خپلو باباگانو محکمه

0

لکه واره واره سیندونه سمندرته راځي
داسي غمونه د دنیا مې د زړه سرته راځي

خدا یا په لنډو ورځو شپو کې داسې وخت راولي
چي د کابل خلک په لوی زړه پېښورته راځي

یتیم بچی په دغه هیله هره شپه ویدوي
مورکی یې وایي چې بابک به دې اخترته راځي

یو وارې زه وروځم مورې ما را غبرگه نه کړې
زما مین ، زما ملنگ مې د کور ورته راځي

لیکواله مور و دانوو ټولې ویجاړې لارې
پرهرځوان ریغ کوو که څوک و دې اشرته راځي

18/02/2011 اسلام ا

تا به ساتل پت له ما نه ، ما کوڅه کې ولیدل
نن مي ياره ډ پر څه ډ پر څه ستا کوڅه کې ولیدل

بيا يې خوار مجنون ويشتو لاسونو کې يې کاني و
داسې څه کسان مې د ليلا کوڅه کې ولیدل

څوک چې به زما په غم خوشاله و مدام دلته
بښه شو نن مې هغه په ژړا کوڅه کې ولیدل

کومه تماشه ده چې دا ستاله کوره نه گرځي
ستا هغه شرلي خومې بيا کوڅه کې ولیدل

معاف يې کړم، زاری کوي ليکواله، که سزا ورکړم؟
دوی مې رنگېدلي لاس رسوا کوڅه کې ولیدل

30/09/2001

ماضي مي تيره شوه په جنگ کې روان حال په جنگ کې
لا به تر څو پورې تېرېږي هر يو کال په جنگ کې

ورينداردې کونډه، وروردې مړ، کور خودې خپله وران کړ
په څه نازېږې، تا نو کوم وکړ، کمال په جنگ کې؟

سرونه غوڅ شول بې عزته شو په مړينې مړي
زموږ د خاورې خو پېدا نه شو مثال په جنگ کې

نور را په برخه کړې د ژوند د خوشالۍ وختونه
ته مې خوندي وساتي خدايا استقلال په جنگ کې

دغه کمزوري زورور شولو د چا په مرسته
دغه نېستم ځنگه شو دومره مالا مال په جنگ کې

د سوکالۍ او د روښانه سباوون د پاره
په سرو لمبو کې به همت کوي ليکوال په جنگ کې

17/05/2003

زما د ژوند ټول شوا بونه په وبال بدل شو
پروني بڼه نېکمرغه وخت مې په بد حال بدل شو
نن يې په هرڅه کې دوران دومره بدلون راوستی
سترگي بدلې، ژبه بله، هم يې شال بدل شو
سره اننگي يې د هجران بادونو تور وارول
ورسره سم يې د لنډۍ زني شين خال بدل شو
سپينه څېره يې اوس د خاورو غونډې څړه بڼکاري
د څړ خزان له سپېره باده يې جمال بدل شو
په سورکو شونډه ويې هغسې تبسم نه وينم
د زندگۍ هر يو ارمان يې په زوال بدل شو
تېر کال يې داسي اداگانې او نازونه نه و
را معلومېږي عادتونه يې سر کال بدل شو
ورله سزا ورکړئ ملگرو بيا يې ونه بڅبښئ
که چيرته دا حساسه فکر د ليکوال بدل شو

01/01/2001 بوسنن

چې د غوښتنې د خپل حق مې ترې اغاز کړې دی
هغو زموږ هر یو بیان نظر انداز کړی دی

چې یې هر وخت ستا پایکوبي ستا استحصال کړی دی
نن دې په هغه چا باور په کوم جواز کړی دی

زما وژلوله راځي چې لاره ته ورښیې
تا خو هر وخت مدد زما د هر غماز کړی دی

اوس مې منې چې ستا له سیله سره سم راغلمه
په پرې وزرو مې له تا سره پرواز کړی دی

په ښوونځي کې یو یتیم و خپل استاد ته ویل
غښتلی زه یم د ملک پر زوی دې ناز کړی دی

راستنېدی نه شم لیکواله ته راځه را پسې
ما د منزل په لور سفر دور و دراز کړی دی

08/07/2014

توري به شي ستوري ***** امير لیکوال

در ته مجبور یمه په تا باندې یو کار باسمه
رقیبه تا سره به خامخا اوس لار باسمه

را خړوم به دې په غاړه د خپلیو امپل
دا ستاله غاړې به د سرو گلونو هار باسمه

کله هېریرې په اسانه په ځان زور به کوم
د یار یادونه به له زړه کرار کرار باسمه

د لیونې جانان ریبې ریبې گریوان گنډمه
ځکه اخته یمه ترستن د زلفو تار باسمه

د سرو لېوانو او پرانگانو تور ځنگل له منځه
لیکواله ځنگه به ترې روغ او جوړ ناتار باسمه

اوس به څوک لاس را کړي او څوک به مددگار شي زما
چې را پخلا کړي مرور او بېرته يار شي زما

خالقه داسې د رحمت باران را و وروي
چې مې خزان وهلی ژوند بېرته بهار شي زما

که مې له تاسره وفا ونه کړه گرانه ياره
توتې توتې دې شم گرېوان دې تار په تار شي زما

يو ځل به خامخا زما اخر ديدن ته راځي
که د پښو پلونه مې ثابت پاتې په لار شي زما

چې مسافر يار ته شي ياد د کندهار يادونه
دا اننگي مې دې په شان د سره انار شي زما

ليکواله دغه تورې شپې خو به ختمېږي ضرور
د ژوند په لاره به ملگری سپين سهار شي زما

24/04/2009

په دې خاموشه معاشره کې يو اواز په کار دی
چې زړونه ولرزوي دا رنگه اغاز په کار دی

دغه جومات به د ولس وي د بل چا به نه وي
په ممبر ناست سرې له ماسره همراز په کار دی

کلي په کلي بنډارونه ، سندرغاړي ډېر کړي
دلته اتني پکار دی ، ډول پکار دی ساز په کار دی

دغه ناسور له دغه کلي نه شړل غواړي بس
اوس وخت راغلی دی علاج دهر غماز په کار دی

نور ماشومانو ته په ډب باندې ادب نه ښييو
دوی ته سبق د دوی په ژبه کې هم ناز په کار دی

ليکواله زه له حکومت څخه ايوارډ نه غواړم
ما ته د خپل ولس د ميني ډک اعزاز په کار دی

.....
25/03/2014

ما وېل له پوهنتونه به د کارسپری راوځي
خبر نه وم له دغه ځای نه مارسپری راوځي

ترڅو چې ناپوهي وي په دې خلکو کې موجوده
په خدای که د خپل حق دپاره خوارسپری راوځي

د هغه چا یاري راته په خدای مشکله ښکاري
چې دی دننه ناست وي پېره دارسپری راوځي

په دغه کلې خدای خبر څه رنځ دی لگېدلی
چې روغ ورلره ورشې ترې بیمارسپری راوځي

جادو دی که څه بله کرشمه ده په دې سرای کې
مخلص شي وردننه، خو خوددارسپری راوځي

له سپینو څراغونو تورو زړونو که شي ستړی
لیکواله نو په کار ده چې تر ښارسپری راوځي

خومره تنها شوې يو انسان لاسونه نه درکوي
نن له قسمت سره دوران لاسونه نه درکوي
تا به ويل دوی به کول چې هرڅه هرڅه ستا و
نن چې بې څه شوې خپل خپلوان لاسونه نه درکوي
د مفاداتو دنياگۍ ده ، د مفادو وخت دی
چې يې مفاد نه وي ياران لاسونه نه درکوي
تا به يې هر فرمان ته غاړه ږده چې دوی به ويل
نن هغه پير او هغه خان لاسونه نه درکوي
د بې وسۍ په درياب ډوب يې را وتلی نه شي
دا لامبوزن بکلی جانان لاسونه نه درکوي
يو وخت خو ته هم د ملگرو د محفل خراغ وې
اوس چې دې وينم خپل دوستان لاسونه نه درکوي
خداي دې سپرلی کړه اې ليکواله چې تازه يې هر وخت
وب دې وکاته د خزان لاسونه نه درکوي

.....
05/10/1996

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

راشئ چي دا حل لاره بدله كړو
لږد خپل منزل لاره بدله كړو
پوه نه كړو په خان خپل لباسي دوستان
داسي په چل ول لاره بدله كړو
سترگي له قاتل دشمن نه وباسو
لږ يې د اجل لاره بدله كړو
مست رقيب موبيا په كلي را نشي
راشئ نن يې تل لاره بدله كړو
سمه د نېكۍ لار به وروښيو
موږ به د هر غل لاره بدله كړو
اې ليكواله ! راشه سره يو شو ټول
خان سره د مل لاره بدله كړو

17/06/2006

چې يې چې له خپلې لارې خپل قدم شي
نو به څنگه د منزل په لوري سم شي

که د خپل ولس په گټه تمام نه شي
درې ورې دې زما لاس او قلم شي

څو څو ځله مې ليدلي داسې خلک
څوک چې کمه د بل غواړي خپله کم شي

کاميابي دهغو خلکو وي په برخه
چې په خپله عقیده باندې محکم شي

چې د قام او د ملت په غم غمجن وي
داسې څوک تل په نړۍ کې محترم شي

اې ليکواله خدای دې داسې رتبه درکړي
چې اشعار دې د قام زخم له مرهم شي

13.08.2000

مادي دنظر تماشه ونه كره
تاد مازيگر تماشه ونه كره

نه پوهېده خوك زما په فن خكه
ماد خپل هنر تماشه ونه كره

شنه خالونه، سور سالو دي خه كوي؟
يار دي په گودر تماشه ونه كره

موږ يې په هر چل او دام پوهيږو اوس
خكه جادوگر تماشه ونه كره

وړي مې قلندر په مستي دي (كه
تا په سمندر تماشه ونه كره)

يو ځلي يې گورم په اخلاص سړي
باسمه له لاسه دخپل لاس سړي
کرکه او حسد چې ورسره وي تل
باسي له ايمان څخه وسواس سړي
گټه چې يې خوار ولس ته نه رسي
عام خلک يې څه کړي داسي خاص سړي
دا عجب دستور د زمانې گوره
کوزباندي حکمونه کوي پاس سړي
نه راځي شعور په خپله نه راځي
ځان کې که پيدا نه کړي احساس سړي
اوس په چاپسې شم د چالاس ټينگ کړم
نه لرم ليکواله د تماس سړي

12/11/2003

○

-

مورنی ژبه

د فبروري يووېشتمه د مورنيو ژبو نړۍ واله ورځ

مورنی ژبه ، زما گرانه ژبه
ساده ساده ، بنايسته روانه ژبه
نرمه پسته ، خوره خوره ژبه ده
ده په ويلو کې اسانه ژبه

*****

لري تاريخ داله زرگونوكلو
دا د باتورو پښتنو ژبه ده
بښپکڼه ، پت ، مينه ، وفالري دا
په تول درنه زما پښتو ژبه ده

په بايزيد روښان ، روښانه ژبه
په خوشحال خان بابا ودانه ژبه
دميرزا خان انصاري زړه ته نژدې
په دولت خان لواني گرانه ژبه
رحمان بابا ورلره ورکړوښايست
کرله حميد ماشو خپل ځوانه ژبه
څه ثاني نه لري په هند او تخار
ده د امير کرور روانه ژبه
دا د ملالي د غېرت چيغه ده
دا د ميرويس او احمد شاه ژبه ده
دا چې د ميني او احساس ژبه ده
دغه د لويي پښتونخوا ژبه ده

لرو پښتو خو يو وحدت نه لرو
د غلامانو په شان ژوند تېروو
په دې مالداره جنتي وطن کې
د دوزخيانو په شان ژوند تېروو

*****

قام چې غلام شي، نو هر څه غلام شي
ژبه غلامه شي، تاريخ غلام شي
څوک يې تاريخ څوک يې کلتور وړانوي
اديب غلام شي، هم مورخ غلام شي

*****

له خپلې ژبې نا خبر شي خلک
د بل په ژبه او کلتور نازېږي
خپلوان يې هېر شي مشران د وطن
په بل اتل په بل جمهور نازېږي

○
خود پر افسوس کومه گرانې پښتو
چې ستا صفت په پردی ژبه کوم
دلته څوک ستا په تګونه پوهېږي
ستا وکالت په پردی ژبه کوم
.....
که هر څه زه دلته مجبور یم دوخت
خو ستا له مینې صبر پدلی نه شم
په تا به دلته خبرومه خلک
هسې خاموش پاتې کېدلی نه شم
.....
هغه کاروان سره ملګری یم زه
چې قام مې سیال غواړي تا سیاله غواړي
د نورو سیالو خلکو ژبو سره
دا ستا ویونکي باکماله غواړی

چې قام موسيال شي بيا به هر څه سيال شي
ژبه به سياله شي، تاريخ به سيال شي
امام به سيال وي، هم معلم به سيال وي
اديب به سيال شي، هم مورخ به سيال شي

---

۲۱ فبروري ۲۰۰۴

کله چې خبره ځینې وړانه شي روانه شي
هم په دغه لږ څه پرېشانه شي روانه شي
کله چې ناڅاپه ورته وگورم له شرمه دا
مخ پټ کړي په لپو سرگردانه شي روانه شي
دلته چې تېرېږي اشارې کوي په مړو سترگو
ونیسي قدم شنه له خندانه شي روانه شي
ټول وجود مي رپي زلزله را باندي را ولي
دغه کیفیت ته مي حېرانه شي روانه شي
راشي ملاقات لره او وخت چې د خبرو شي
بېرته په وعده باندي پنبېمانه شي روانه شي
راشي چې رقيب نومخ په بله ځینې واړوي
ځکه په لیکوال نوره هم گرانه شي روانه شي

02/03/2014

جادوگران کوي لگيا دي جادوگرې لوبې
د کلي منځ کې يې شروع کړلې کافرې لوبې
اوس که دي زده ده او که نه خو دغه لوبه به کړې
کنې په زور دې گډوي په دې ظاهري لوبې
مقابله يې تش په کانيو او لرگيو نه شي
داد بارودو په زور کېږي زورې لوبې
څه شو اتې، نېزه بازي او د ځوانانو مجلس
محرومه کړي يورقيب له خپلې هرې لوبې
اوس به له دغو لوبو څنگه ځان ساتو ملگرو
چې په کوڅه کوڅه کې کېږي ستمگرې لوبې
ليکواله ورکه خوشحالي شوه له وحشت او ويرې
اوس د بامونو په سر نه کوي کوترې لوبې

08/11/2006

ترینه بچ دې ستا گریوان او ستا امېل شي
په مرمیو دې زما سینه غلبېل شي

زه خو وایم چې مدام به راسره وي
خو د غم په وخت ملگري رانه بېل شي

د هغه خراغ په شان زما قسمت هم
د وصال په شپه په ده کې ختم تېل شي

راته وایي مبارک شه مورږ ازاد شو
چې رانوي کله میاشته د اپرېل شي

شاعري هم عجیبه شی ده لیکواله !
ډېر سر لوري شاعران هم په کې ښکېل شي

.....
01/04/2014

دا چي له تا سره په ځنگ روان دی
زماله دغه سره جنگ روان دی
ستا سخاوت راته مالوم شو اشنا
نهر له کلي دې ملنگ روان دی
خالقه ته يې په خبر ورسوي
يار مې په لاره د گړنگ روان دی
بې وخته مړه شوله ډيوه د محفل
ستي وجود ترې نه پتنگ روان دی
د يوظالم د جبر، زور له لاسه
بيا يويتيم په وينو رنگ روان دی
که خدای کول دلته به امن راځي
ليکواله دلته يو غورځنگ روان دی

۱۲/۰۲/۲۰۱

نور ځيڼي وځمه پرېږدمه خپل ديار له ويږي
د بلا گانو له وحشته رېږدي ښار له ويږي

دلته چې راشي باندي ډزې کېږي ښې پوهيږي
زاني يوه يوه شي، مات کړي خپل قطار له ويږي

تر څو چې پټ ساتي رازونه هم تر هغه پورې
زما زړگي به وي دغسې نا کرار له ويږي

د وخت حاکم دي لگولي بنديزونه پر خوله
څه وکړم نه شمه کولی خپل اظهار له ويږي

خاونده زړه مې کړې روښانه چې مې ژوند روښان شي
باداره وساتي ليکوال د هربادار له ويږي

نه يې پرېږدي دلته په کراره د جناب خلک
څو پورې به وي له خپله ژونده په عذاب خلک

دلته جهالت منگولې ټينگي بنځې کرې دي
دلته علم نشته، دلته نه لولي کتاب خلک

ډېر دې بې گناه د مرگ په لاره باندي سم کرلو
غواړي به اخر درنه د سرو وينو حساب خلک

گوره د مرگونو سودا گرو لوبه گرمه کره
څو پورې به وي په دې لمبوکې پېچ و تاب خلک

وخت دی بدلېدونکی تل به داسې تماشي نه وي
ستا رنگه درياب خلک مې وليدل کرياب خلک

دغه ځپل شوي به يو موتی شي ليکواله ټول
دغه مې يقين دی راولي به انقلاب خلک

دغه عمل به دوی ته خپله یو وخت ټک ورکوي
چې د زامنو په لاسونو کې ټوپک ورکوي

نن یوې پېغلي مشر ورور ته ویل گرانه لالا !
چې زما خوښ نه دی هغه ته مې بابک ورکوي
د ننگ پکار اوس درست پښتون خوشحاله یونه ښکاري*
څوک کندهار سپاري و بل ته، څوک اټک ورکوي

یو څه چوپړ به تا د دوی هم وي ضرور وهلی
څوک دي چې چالره په مفته کې کومک ورکوي

بې غمه خلک یې لیکواله په درد څه پوهېږي
چې پرې تېر شوی وي غم هغه ته درک ورکوي

• درست پښتون له کندهاره تر اټکه
سره یو د ننگ پکار پټ او اشکار

لوشال بابا

زما په زړه کې چې روان دی مسلسل بغاوت
تر هغه ټولو خطرناکه دی دا حل بغاوت
ځکه زما د زړه ماشومې غوتی گل نه کوي
اخته په جنگ یم له خزان سره مې تل بغاوت
ځکه مې نه خوښېږي ژوند د غلامی ملگرو
دی له ازله مې له وینې سره مل بغاوت
اوس به رقیب رانه خان خلاص نه کړي په خواست اوزاری
پرونی نه یم نن مې هر څه کړل بدل بغاوت
په دې وگړو کې به خامخا بدلون راولي
خپروي دلته دغه ستا هر یو غزل بغاوت
دا رقیبان دې ځکه نه پرېږدي په سمه لاره
لیکواله ادوی ته ښکاري ستا هر یو عمل بغاوت

۱۸/۱۰/۲۰۱۳

چې يې اوږده شي تر خپل ذات لاسونه
د هغو خلکو دې شي مات لاسونه

که مې له تاسره جفا وکړله
گرانې! زما دې شي ميراث لاسونه

په وينورنگ يې د يار مخ ته وپرمه
ډالۍ کوم ورته سوغات لاسونه

هغه سړی د ژوند له کاره اوځي
چې يې عادت شي په خپرات لاسونه

ليکواله خه دي چې دولت نه لرم
شکر لرمه کرامات لاسونه

۰۸/۰۸/۲۰۱۳ |

راشه په تارونو گوتې پوري کره
جوړې اي مطريه نغمې نوري کره
وخت دی بدل شوی هم بدل شه ته
مخ اوس د روښان جهان په لوري کره
ونځووه مست شهباز په زير او بيم
هیلې مې په خوږ زړه کې سمسوري کره
وږغوه سُر کره چندنې رباب
لږ رانه غمونه دلې دوري کره
ترنگه سره سم چې په نخاشي ټول
داسي د لیکوال د غزل توري کره

0

خوانه دا څه کړي ؟

دا د تيارو لاره ده
دا دي تيارو له بيايي
دا دي ژوندون وړانوي
دا دي خوبو له بيايي

.....

خوانه دا څه کړي
نشه څله کوي

.....

ولي تنکي سيني ته
تراخه لوگي کوزوي
ولي حساس وجود ته
دا ېې حسي کوزوي

○

ولي روښان سهار
په تورو شپو بدلوي
ولي خوږه زندگي
په ترخېدو بدلوي
هر وخت نښه نښه يې
چې جکېدلی نه شي
هر وخت له ځانه ورک يې
په لاره تللی نه شي
هغه درنه ځواني دې
خومره يې ټوله شوله
هغه بنايسته څېره دې
خومره يې خوله شوله

0

هغه خوري خبري
دي شوي ترخي خبري
بي له مقصده کوي
کزي وري خبري
ولي ژوندي شعور ته
مرک په لاس خپل راولي
ولي تيارو له درومي
خان له اجل راولي
کله دي سترگي سرې وي
کله غصه غصه بي
کله له خانه ورک بي
دا چي نسه نسه بي

0

د کشرانو مینه
د مشرانو قدر
هیڅ درک نه درکوي
نه د خپلوانو قدر
نه بڼه ملگري لري
نه په ورورۍ پوهېږي
نه دې څه لار معلومه
نه په سيالی پوهېږي
بنکلي ځواني دې څارشم
ځوانه لږ ماته غورځه
دا تماشي څه کوي
گرانه لږ ماته غورځه

بس کره نور بس کره خوانه
زندگی مه ورائوه
په دې نشو تماشو
دې خواني مه ورائوه
خوانه له تانه خلک
دپر امیدونه لري
دوی دروینان سباوون
دپر ارمانونه لري
نور بی حسی نه تپرشه
دا خپل خان وپېژنه
پت د دوستی جامه کې
دبمنان وپېژنه

○

داستا گل رنگه خواني
د دوی اغزي لاسونه
داستا معصومه وجود
د دوی قوي لاسونه
نور پي ملگری نه شي
نور پي ياري مه کوه
نور پي محفل نه ووځه
نور پي دوستي مه کوه
دوی دې احساس قتلوي
په ژوندون مردې غواري
د ژوند په هر مېدان کې
اې خوانه پردې غواري

|

پرېږده دا ټول ملگري
چې ستا عزت نه غواړي
چې تا تيارو له بيایي
ستا لياقت نه غواړي

نوخته وايي ليکوال چېا

راشه د قام بچيه
د قام په لاره سم شه
د هر طوفان و مخ ته
مضبوط ولاړ محکم شه

چې ستا ژوندون وړانوي
هغه لاسونه مات کړه
چې تا تيارو له بيایي

هغه جامونه مات کړه: ۲۰۰۱

امن به راشي مدام جنگ به نه وي
واک په هېواد کې د اورنگ به نه وي

هر څه به کېږي د جرگوله لارې
نور دا د سپينو تورو شرنګ به نه وي

چا ويل تل به وي سرې ساندي د غم؟
شرنگ د بنگر و بوی د لونګ به نه وي

زما جانان به وي زما په خوا کې
روان د تور غماز تر څنگ به نه وي

دا انسانان به ترې نه نه وېرېږي
بلا به وي خو په بدرنگ به نه وي

وي به صفاله نفرتونو څخه
د ليکوال زړه نيولی زنگ به نه وي

هيڏوڪ خبر نه شولو په حال زما
تپر شو په غمونو کي تپر کال زما

وراني خونې چوپه چپايي ده اوس
چپرته لارو هغه کليوال زما

پرې به نپر دم هغه په کراره نور
چا چي وي وران کري استقلال زما

هم تمبارے موت ے، دشپي يو چا
و نوشته کري په دېوال زما

اوبنکي د ليکوال په بل څه نه دري
يوسئ ورته دا دلاس دسمال زما

۰۷/۰۷/۲۰۱۲

شي چي په سخت ساعت كې شل لاسونه
څه كوم دغه رنگه مل لاسونه

لمحه لمحہ مې ځنكدن تېرېرېرې
راغځولي دي اجل لاسونه

خپل انتقام به هم له تانه اخلم
كه مې روغ پاتې شول دا ځل لاسونه

په پردي جنگ او په پردي غوبل كې
عالمه مات شول د كابل لاسونه

ژر به دې خاورې شي گل رنگه ځواني
چې دې خزان ته ور كول لاسونه

ليكواله څه گيله له نورو كوې
نن دشمنان دي درته خپل لاسونه

په کې نفاق راشي د ورونو تر منځ کرکه راشي
د کور خبره چې د کلي تر ملکه راشي

موږ چې هرڅه کوو خو دی به په کې کارونه لري
داسي سړی خو دې محفل لره بې شکه راشي

لکه ناکامه مئین اوس هم په دې تمه یمه
وايم چې نن به ملاقات لره نازکه راشي

زما او ستا تر منځ دې دومره بېلتون هم نه راځي
لکه د لمر او د سپوږمۍ تر منځ چې ځمکه راشي

کله چې زه له خوبه وټوخم یا وږغېږم
ناروغه مورمې په رنځور وجود چابکه راشي

ليکواله ! کار کوه د ژوند ، خوله يارانوسره
خانده مجلس کوه بيا دغه وخت ولکه راشي*

*والله که

06/08/2014

-

زموږ په ژوند زموږ ميراث بل ته سپاري اخته دي
دغه سړي د چا په خوله په دې خواري اخته دي

د ژوند له لارې مې نن اړوي د مرگ په لوري
په بې دردی مو حسرتونه قتلوي اخته دي

دورانه ته يې، که قسمت دی، که مونيت داسې دی
يو څوک خوشته چي موهر کله ځوروي اخته دي

زموږ ارمان، زموږ مينه او موږ واره وژني
زموږ جانان زموږ له غېږي بېلوي اخته دي

ليکواله ! مړه اورونه بېرته بلول غواړي دوی
د جنگ سکروټو ته چي بيا پوکي وهي اخته دي

18/01/2000

رقيب ظالم دې په کراره دلته چيرې پرېږدي
سم دې روان د ژوند په لاره دلته چيرې پرېږدي

ستا پر صفا لمن داغونه لگول غواړي دوی
بې له تهمته دې فنکاره دلته چيرې پرېږدي

مینه دې وړانه غواړي ځکه ماتول غواړي اوس
روغه دا ستا د زړه هینداره دلته چيرې پرېږدي

د توروشپو ملگري خلک رڼاگانې وژني
ډېوې روښانه ترسهاره دلته چيرې پرېږدي

دوې ورځې ژوند دی ای لیکواله ځکه پام کوه ډېر
مرگ دې ژوندی د تل د پاره دلته چيرې پرېږدي

دخان ارزښت ځان ته مالوم کړه ټول جهان وگوره
په کې لار ولټوه گټه او تاوان وگوره

که ته گلاب يې خو د خاورې دعوه موږ هم لرو
بغېر له موږ نه خو ته څه نه يې لږ ځان وگوره

خالق تخليق د دې نړۍ څومره بنايسته کړې دی
بنکلی نظام د کائنات د پاک سبجان وگوره

چې نافرمانه د خپل رب شو، هم له هغه وخته
له آدم ذات سره په جنگ لعین شیطان وگوره

ليکواله غرڅه دی آسمان هم ورته لار ورکوي
کراماتونه په نړۍ کې د انسان وگوره

04/03/1997

توره بلا ده درنا په نامه ژوند تېروي
زمور په بناړ کې د بنکلا په نامه ژوند تېروي

خپله نه تنگ لري نه مينه نه پښتو دغه ځوان
هسي لگيا دی د بابا په نامه ژوند تېروي

که يو څوک لاس درباندي تم کړي نويې مه غورځوه
غريب مجبوره دی چې ستا په نامه ژوند تېروي

دلته خوهرچادی خپل ځان ته خپل خپل پير تا کلي
دلته خوهر څوک د يو چا په نامه ژوند تېروي

يو څوک هم داسې شته ليکواله په وجود کې زما
په زړه کې اوسي او د ساه په نامه ژوند تېروي

19/07/2005

بشکاري راغلی نن اجل دی زما
روح په کې شته خو وجود شل دی زما

مرسته د خپلو خلکو څنگه وکړم؟
اختیار په کلي کې د بل دی زما

دا ستا د سپینې خولې غل زه یم گرانې!
تا چې ساتلی دی دا پل دی زما

که خدای کول په رسېدلو یمه
ډېر نیژدې شوی اوس منزل دی زما

په کې موندلی شي بشکلا د ژوندون
لیکواله! دا رنگه غزل دی زما

13/11/2009

د افغان ماشوم

داستا ماشوم نازک نازک لاسونه
د سوځولو ، سوځېدلونه وو
داستا روښانه او معصومه تندي
د ښکلېدو وو ، ماتېدلونه وو

.....

ستا په ماشومه او نازکه سینه
کې نن حالاتو پر هرونه جوړ کړل
ستا مشرانو لباسي خپلوانو
تا ته بلا غوندي مخونه جوړ کړل

.....

تا کله مینه هم لیدلې نه ده
ستا په زېږي کې نفرتونه اوسي
تا د ادې غېږه لیدلې نه ده
ستا په زېږي کې ارمانونه اوسي

تا د بابا خورې خورې خبرې
په خپل ژوندون کې اورېدلي نه دي
تا ته په مينه او د زړه له کومي
هيچا په ورين تندي خندلي نه دي

.....
تا محبت تا به گلونه غوښتل
دوی به په لاس کې بل اورونه درکړل
چې ستا د ژوند لیک اولوست ورځې وې
دوی به بمونه ، توپکونه درکړل

.....
چې ستا د لوبو د کولو وخت وو
دوی به مورچل دوی به سنکرته بوتلي
چې ستا د تال د زنګېدلو وخت وو
دوی به د جنګ و جوړ محشر ته بوتلي

تا هم په دې خپلو ورو لا سونو
بې گناه څومره افسانان وويشتل
په څومره کرکه دې کتل ورته تا
د بل د پاره دې خپلوان وويشتل
.....
لا دې د خپلو ارمانونو قاتل
تر اوسه پورې پېژندلی نه دی
دا ستا رقيب ستا لباسي ملگری
تا لا په خپل ټول کې تللی نه دی
.....
نن دې پښې ما ټې هم لا سونه مات دي
په شل وجود خو جنګېدلی نه شي
د بې وسې غشي دې زړه کې ښخ دي
په هيڅ هنري را يستلی نه شي

گرانه په دې جنګونوڅه جوړه شوه؟
بې گناه هسې ډېر سرونه لارل
ډېرې نايسته ځوانې شوې تورې خاورې
په کې مضبوط مضبوط لاسونه لارل

*****

راځئ چې هغه دښمن و پېژنو
چې ماتول غواړي زموږ لاسونه
راځئ چې هغه مړوندونه مات کړو
چې وړانول غواړي زموږ کورونه

12/02/1996

قسمته زه دې په لار سم نه کړمه
د وخت و مخ ته دې محکم نه کړمه
دار ته به و خپښم په پاکه مینه
خو ورقیب ته به سر خم نه کړمه
د تورو زلفو مار دې و خوړمه
د سپینې خولې په باد دې دم نه کړمه
سوچ ورت ته وړی یم په کومه لار شم
وایم چې چې دا خپل قدم نه کړمه
چې نرېدمه بې اختیار په مخکه
په خپله غېږه کې دې تم نه کړمه
خپل سرب به ور کړمه په عشق کې خوزه
دا ستاله مینې به قسم نه کړمه
لیکواله لاس کې یې وسله را کړله
پوه یې په گټه د قلم نه کړمه

د زړه له تله نه ده، دا د مجبوري خدا ده
څه وکړي وخت پرې تېروي د ناچاري خدا ده

لا مې هغه رنگه په خيال کې مقرره راځي
لا مې هغه رنگه په خيال کې دنجلي خدا ده

زما په کلي کې محشر دی وجودونه سوځي
ستا لا هغه د تکبر او مغروري خدا ده

هغه چې اوبنکې پاکوي له مجبوري گډه پرې
ظالمه ستا ورته په شونډو د ځوانۍ خدا ده

ما بې د غمه په خپل کور کې بل څه ونه ليدل
خو په گاوندې کې مي هر وخت نړۍ نړۍ خدا ده

ليکواله ياره کليوال يې چې غلط دي نه کړي
د ښار د خلکو دروغژنه بازاری خدا ده

15 / 05 / 2002

بیا مې یو نوې منصوبه کړله اغاز په زړه کې
دا ځل به غشي بنځومه د غماز په زړه کې

چې د وحشي مارغانو سترگې په منگول کې راوړي
وداسې ښکارته مې ساتلی دی یو باز په زړه کې

چې مې هر وخت روح او وجدان تازه تازه وي دواړه
خاونده ته مې کړې د عشق زهې ښپراز په زړه کې

که په کې مېشت شې، اندازه به درته ولگيږي
چې څومره مینه لرم، څومره لرم ناز په زړه کې

لیکواله ښکاري هغه څوک هم درنه لار بېلوي
د چاله وجې چې دې روح کوي پرواز په زړه کې

03/09/2011

ولس اوس هر څه ته تيار دى چې نور زور وانخلي
دي سرو بخرو ته پوكي مه وهه اور وانخلي
هغه به څه رنگه په عشق كې ترمنزله رسي
چې د خپل يار په سرد ټول كې پېغور وانخلي
د رغېدلونو په وي هغه به ناسور شي ضرور
كه دې د زړه زخم په وخت باندي ټكور وانخلي
په هغو خلكو افرين وايم چې وس هم لري
بيا هم بخښنه وكړي دوى د مړي پور وانخلي
دغه فطرت دى خامخا سړي ته زړه ور لېږ شي
دمصيبت په وخت كه بار در سره ورور وانخلي
ليكواله! داسي گډوډي ده چې هر څه يې وړان كړل
ډېروار خطايمه څوك ستاد سترگو تور وانخلي

09/12/2009

يوځل خومي ځای کره په سينه کي زړه
پروت دی ستا د زړه په دروازه کي زړه

ورک مې د خپل ځان په تماشه کي کړي
بيا راڅخه يوسي په دوکه کي زړه

خلک ورله سورياسپين گلاب ورکړي
ما ويارته ورکړ، په تحفه کي زړه

لار شه محبت در سره نه کوم
واچومه ولې په لانجه کي زړه

څنگه يې داستاله مينې صبر کړم
نه لرم ليکواله ! په ولکه کي زړه

۰۵/۱۱/۲۰۱۳

چې له کورونو څخه تورې سترې ونه باسئ
لا يو جنگ پاتې دی اغوستي زغرې ونه باسئ

چې مشرانو ويل يوشئ او ځان وپېژنئ
اوس له غوربونو نه هغه خبرې ونه باسئ

چي د وحشي مارغانو راج وي د بامونو پر سر
تر هغه وخته له کلا کوترې ونه باسئ

يو وخت به روغ شي، له خپل سيل سره به سم والوزي
زما د خيال د تپي باز وزرې ونه باسئ

پرېږدئ چې دوی هم د اورونو تماشي وگوري
د دوی له کلي نه د اوربخرې ونه باسئ

۱۵/۱۰/۲۰۱۲

اوس خود جنگ د پاسه جنگ دی خدایه
وطن په وینو باندي رنگ دی خدایه

هغه د کلي مخور وگړي
نن خپرات خوره دی ملنگ دی خدایه

دسمال په لاس کې اتنونه به و
اوس د هر خوان توپک په څنگ دی خدایه

سهار ما بنام ماتم ماتم وي دلته
ژوندون د هر وگړي تنگ دی خدایه

ورته حیران یمه په کومه لار شم
یو خوا ته پرانگ بل خوا گرنګ دی خدایه

ته یې صفا کړې د رحمت په اوبو
د لیکوال زړه نیولی زنگ دی خدایه

شراب دي لري کره

لري کره ساقی شراب دي لري کره

زه د شرابونو مستي نه غوارم

مه راکوه ماته د شرابو جام

زه واره غمونه په سر ورلی شم

زه دا تکلیفونه پرسر ورلی شم

زه خود نشو محتاجه نه یمه

زه د شرابو محتاجه نه یمه

ستا د دي جامو محتاجه نه یمه

لري کره ساقی شراب دي لري کره

زغم لرم، يقين لرم، جذبه لرم

نه غوارم له تانه مرسته نه غوارم

دلته له هيچا نه مرسته نه غوارم

زه داستانيكي او احسان نه غوارم

زه دا خمارونه مستي نه غوارم

زه داسي گنده بي خودي نه غوارم

لري كره ساقى شراب دي لري كره

مه غلظه وه دغه تنكي خوانان

پر پرده چې ژوند تهر كړي د زلمويه شان

و خلبيري دوى د خراغويه شان

و خندوي دا خفه خفه خلک
وېښ کړي له مودو وېده وېده خلک
خان لره چې خپل کړي بېکانه خلک

|

لري کړه ساقی شراب دي لري کړه

مه يې سروره دغه توده جذبه
خوانه ده په جوش کې ده، دده جذبه

پرېرډه چې غوتی يې گل ته ورسې
ورسې و خپل درشل ته ورسې
پرېرډه چې و خپل منزل ته ورسې

لري کړه ساقی شراب دي لري کړه

سم په نېکه لاره شي سړی شي دی

پر پرده چې دمور او پلار خدمت وکړي
وکړي دی د هر ساه دار خدمت وکړي

تېر کړي د انسان په طریقه ژوندون
وښيي هر چاته ښایسته ژوندون
لري کړي له غمه دا خفه ژوندون

لري کړه ساقی شراب دي لري کړه

زه د شرابونو مستي نه غواړم

پرسیده لاره مو لویه خدایه سم کړې
د نړۍ د طوفان مخ ته مو محکم کړې

د ځوانۍ گلان مي مړه نه شي ځوانۍ کې
د خزان وحشي بادونه را نه تم کړې

خوشحالی او نېکمرغۍ کړې را په برخه
هم مولرې د زرگي نه هر یو غم کړې

هر منزل راته آسانه د منزل کړې
برابر مو د پوهانو پر قدم کړې

د لیکوال د شعور ژبه دې ژوندۍ وي
هر یو ټکی یې ویانده د قلم کړې

بیا بی پر سینه باندي پراته پردي لاسونه دي
څنگه بی ترې پورته کړمه ډ پر قوي لاسونه دي
بېل خاصیتونه مې په هر وجود کي ولیدل
گل غوندي وجود سره اغزي اغزي لاسونه دي
څو دي ازمویلی نه وي لاس د مینې ورنه کړې
دلته ډ پر غلط دي خوبس لږ صحي لاسونه دي
بیا به رڼا جوړه شي دا توره شپه به وشړي
پورته و دعاته نن د هر بچي لاسونه دي
ښه راته مالوم دي گرانه ډ پر ښه سره پېژنو
ستا په بریادی پسې د کوم سړي لاسونه دي
مرسته دي جانانه څنگه و کړم په زخمي وجود
پورې په زخمي وجود مې دوه زخمي لاسونه دي
زه لیکوال دا خپل هنر یو لویه سرمایه گنم
څه که مې په تن پورې خالي خالي لاسونه دي

18/05/1997

چې دردونه سره یو شي او غمونه سره مل شي
هر یو ریغ چې فریادي شي هلته جوړ ترپنه غزل شي

له یاری او دوستۍ ووځي نه د تنگ شي نه د جنگ شي
بې عزته وي په ژوند کې څوک چې خپله د کورغل شي

ښه کوه ښه به دې مله وي او د بدو پای خراب وي
هغه څه به درسپړي چې دې څه رنگه عمل شي

هلته دوی ته به وریاد شي چې غربت او نېستي څه ده؟
چې بې وړان شي محفلونه خاورې خاورې بې محل شي

بیا به غواړي دا وختونه بیا به دا وختونه نه وي
چې دوران د ځوانۍ تېر شي تورو بښته په سپین بدل شي

د لیکوال بد بختي گوره چې و چا لره زړه ورکړي
هغه څوک د بل په خوله شي هغه څوک اخرد بل شي

زړه مي د امېد و قيادت ته ماته ورکړله
عقل مي د ژوند و عدالت ته ماته ورکړله

ومي وړول بې انتها غشي د ده په زړه
ځکه مي د ده و هر قوت ته ماته ورکړله

دا د ده و کيل ورته د گټې زېرى ورنه کړ
ما د ده و کيل او وکالت ته ماته ورکړله

ما مدام د هر سړي په زړه کې ځايولو ځان
دغه زما ميني هر نفرت ته ماته ورکړله

ما به درته تل ويل ليکواله چې همت غواړي
گوره ستا غربت د ده دولت ته ماته ورکړله

ماد زندگی د وجود هر اندام لیدلی دی
ماد سپین سهار په غبر کې تور ما بنام لیدلی دی
زه د دې ملگرو له هر چل سره اشنا یمه
ماد ملگرتیا د هر آغاز انجام لیدی دی
ما تر نقابونو لاندې تور مخونه ولیدل
ماد دوی په یورنگ کې بل رنگ مدام لیدلی دی
ما چې به یې هر کله وه تاته صفتونه کړل
مورې نن مې هغه څوک په سرد بام لیدلی دی
ماد ډېرو زړونه و خپل زړه ته را نژدې کړلو
ما په ډېرو زړونو کې یو عکس خام لیدلی دی
ماد دوی په شونډو لباسی تبسم ولیده
ما لیکوال د دې مسکا و شاته دام لیدلی دی

ستا لا په زړه کې نفرتونه او جفا پرته ده
که وفا څه هم په نړۍ کې شاوخوا پرته ده
ملګرې راشه چې د کور او ملت خیال وساتو
څه د ستم توره بلا په ما و تا پرته ده
موږ خود داسې بادارانو سلامي نه کؤو
چې یې تیاره زموږ د کلي په رڼا پرته ده
ستا د هر بد عمل سزا به در له در کړو یو وخت
لا خومره نه یو په وجود کې مو څه سا پرته ده
تر خپله کوره پورې هم په ویره ویره ورځو
دلته په هره یوه لاره کې بلا پرته ده
لیکواله څله مو د ژوند په لاره نه پرېږدي دوی؟
زموږ د پاره ولې مرګ غوندي سزا پرته ده

21/10/1996

توري به شي ستوري ***** امير ليکوال

Toori Ba She Stoori

پېژندنه

نوم: امير محمد

قلمي نوم: امير ليكوال

د پلار نوم: حاجي عبدالرحيم

په خټه: سلېمانخېل

زده کړه: ايم اي پښتو ادبيات

د اوسېدلو ځای

کلاسیف الله

سهېلي پښتونخوا

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**